

Települések

TERÜLET

(km²)

Népesség (fő)

Népesség (fő)

Népsűrűség (fő/km²)

BUGYI

115,55

5 111

45,63

CSÉVHARASZT

49,23

1 938

37,94

DABAS

166,09

16 567

99,7

HERNÁD

27,06

4 207

155,5

INÁRCS

22,53

4 500

199,7

KAKUCS

21,8

2 752

126,2

ÖRKÉNY

36,44

4 904

136,61

PUSZTAVACS

79,07

1 415

17,89

TÁBORFALVA

42,05

3 569

84,9

TATÁRSZENTGYÖRGY

55,06

1 966

35,7

ÚJHARTYÁN

22,43

2 768

123,4

ÚJLENGYEL

26,25

1 765

67,2

VASAD

33,42

1 724

51,6

Összesen

696,98

53186

75,32

2009. január 1-i adatok

Fizikai tényezők

A térség a dél-pesti agglomerációval határos, gazdaságát, közlekedését és így környezetét is nagyban meghatározzák az átmenő É-D irányú főútvonalak (M5, 5-ös, 405-ös, 4-es főút). A térség száraz, erősen vízhiányos, félsivatagi jellegű homokpuszták és -dűnék váltakozása, amelyeket kisebb-nagyobb kiterjedésű erdők és a lefolyástalan mélyedésekben turjánosok egyedülálló lápi növény- és állatvilága tesz változatosabbá (védett területek: Ócsai TK, Dabasi Turjános TT fokozottan védett részekkel, Pusztavacs TT, Csévharaszi Ósborókás TT és Tatárszentgyörgyi Ósborókás, valamint a Kiskunsági NP áthúzódó részei). Ritka állatfajok, (túzok, rákosi vipera) növényfajok (tartós szegfű, törpe nőszirm, orchideák), és növénytársulások (homoki tölgyesek, pusztai borókások, láprétek, láperdők) találhatóak, melyek területe sajnos egyre csökken.

Az éves napfénytartam 2050-2100 óra, középhőmérséklet 10,2-10,5 °C, mely kiválóan alkalmas a napenergia hasznosításra, de hőszivattyús rendszerek (magas geotermikus gradiens) és biomassa, mint megújuló energiaforrás felhasználására is jók az adottságaink. A csapadék évi mennyisége 530-570 mm, az uralkodó szélirány észak-nyugati, átlagsebessége 2,5-3 m/s. A talaj jobbára homokos, a 17 aranykorona alatti területek aránya kb. 85 %, ez a térség rendelkezik a legsoványabb földdel Pest megyében. A jobb vízellátású homoki termőhelyek erdősültek, a kevésbé vízellátott, de még jobb termőképességű humuszos vagy löszös talajokon kiterjedt a kertészet, gyümölcs- és zöldségtermesztés, a külterjes állattartás (szarvasmarha, juh, kecske), valamint a gabona-túlsúlyos szántóföldi termesztés.

A területhasználat változásának alapfolyamata, a lakó- és gazdasági funkciók térhódításával párhuzamosan, a belterület és a művelés alól kivont területek növekedése. Ez a biológiailag aktív felületek csökkenését eredményezi. Környezetkárosító ipari tevékenység nem jellemző, az ipari tevékenység általában a települések közelében koncentrálódik. A főútvonalak közvetlen környezetét kivéve egészséges, ipari ártalmaktól, lég- és zajszennyezéstől mentes lakó- és rekreációs környezetet találunk. A térség környezeti állapota jó, de a települések külterületein megtalálható szilárdhulladék-lerakók, illetve ÉNY-on a bányatavak okozta tájsebek rekultiválása még nem történt meg, és a településeken gond az illegális szemétkerakás. Dabason megépült egy korszerű regionális hulladéklerakó, több településen beindult a konténeres szelektív hulladékgyűjtés és -komposztálás is.

Valamennyi település összközműves, így ivóvíz- és csatornahálózattal is rendelkezik. A térséget fokozottan érinti a klímaváltozás, az éghajlat szárazabbá válása miatt meglehetősen magas a környezetileg érzékeny terület, a térség összterületének közel fele. A lesüllyedt talajvízszint megemelése szintén hathatós víztakarékossági, vízvisszatartási és vízutánpótlási intézkedéseket, összehangolt programot igényel. A mesterségesen kialakított csatornák a kevés csapadékból származó vizet is elszállítják a Dunába.

Társadalomgazdasági tényezők

Az akcióterületen a legnagyobb foglalkoztató a „Bányászat, feldolgozóipar, villamos energia, gáz-, gőz-, vízellátás szektor”, de jelentős számú munkavállalót alkalmaz a „Kereskedelem, javítás szektor” is. A legtöbb vállalkozást az utóbbi szektor adja. Ezek között jellemzően kis- és mikrovállalkozások vannak, amelyek jelentős része kényszervállalkozásból alakult át többé vagy kevésbé sikeres vállalkozássá. A térségben a harmadik legnagyobb foglalkoztató a „Közigazgatás, védelem, társadalom-biztosítás, oktatás, egészségügy” szektor. Az akcióterületen élő aktív korú, álláskeresők száma 2003-2006 között 3%-on stagnált, a tavalyi évben azonban 1%-kal emelkedett. 500 főnél többet foglalkoztató vállalat jelenleg nincs, a 10 legnagyobb vállalkozás az összes munkavállaló 11%-át foglalkoztatja. A legnagyobb vállalatok jelentős hányada az ipari parkokban található. A mezőgazdaságban foglalkoztatottak két különböző formában jelennek meg: a mezőgazdasági vállalkozás alkalmazottaiként (amely a 4. legnagyobb foglalkoztató szektor), illetve nagy számban őstermelőként. Több hagyományos szakmában munkaerőhiány észlelhető, az aktív korú népesség egy része munkaerő-piaci reintegrációra szorul. A következő években a mezőgazdaságból várhatóan kiszoruló aktív korú népesség foglalkoztatása is problémát okoz, majd átképzési programokra is szükség lehet. Jelenleg nem jelentős a felnőttképzés a térségben. A roma népességen belül kiemelkedően magas a munkanélküliek aránya, munkaerőpiaci hátrányukat részben alacsony iskolázottságuk, részben az előítéletek és sztereotípiák okozzák.

A nők gyermekvállalás utáni visszatérését a munka világába nehezíti a bölcsődék és a részfoglalkoztatás hiánya. A fogyatékkal élők nehezen találnak munkát, egyrészt a munkába járás fokozottan nehezített a számukra, másrészt még azok a munkahelyek sem akadálymentesítettek, ahol ők is kaphatnának munkát, illetve szinte teljesen hiányzik a távmunka lehetősége.